

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра страхування, банківської справи та ризик-менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
з навчальної роботи

«___» _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

для студентів

галузь знань	10 Природничі науки
спеціальність	105 Прикладна фізика та наноматеріали
освітній рівень	бакалавр
освітня програма	Екофізика
вид дисципліни	вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: к.е.н., доц. Третяк Діана Дмитрівна

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробники: к.е.н., доцент кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту Третяк Діана Дмитрівна

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. зав. кафедри
_____ (Антоніна ШОЛОЙКО)

Протокол №1 від «31» серпня 2022 р

«СХВАЛЕНО» науково-методичною комісією економічного факультету

Протокол від «31» серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії _____ (Аліна МАГОМЕДОВА)

«СХВАЛЕНО» науково-методичною комісією факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем

Протокол від «30» серпня 2022 року № 5

Голова науково-методичної комісії _____ (Сергій РАДЧЕНКО)

ВСТУП

1. Мета дисципліни – підготувати кваліфікованих фахівців у галузі фінансових послуг шляхом формування теоретичних знань і практичних навичок з організації і порядку надання фінансових послуг, механізму функціонування ринку фінансових послуг та системи регулювання діяльності його учасників.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати зміст дисциплін «Макроекономіка», «Статистика для економістів», «Гроші і кредит», «Банківська система», «Страховання», «Фінансовий ринок».
2. Вміти аналізувати причини та наслідки розвитку окремих сегментів ринку фінансових послуг, здійснювати розрахунки за допомогою програми MS Excel, готувати презентації в програмі MS Power Point.
3. Володіти навичками математичних розрахунків й статистичного аналізу діяльності учасників ринку фінансових послуг, елементарними навичками публічних виступів.

3. Анотація навчальної дисципліни: Дана навчальна дисципліна присвячена вивченню теоретичних та організаційних засад функціонування ринку фінансових послуг, дослідженню його структури, з'ясуванню ключових векторів розвитку. Студенти повинні набути знання щодо основних видів фінансових послуг, порядку їх надання, особливостей регулювання діяльності учасників ринків фінансових послуг, а також навчитися визначати потреби в отриманні клієнтами конкретних видів фінансових послуг та оцінювати реальні можливості клієнтів щодо їх отримання. Знання, здобуті студентами в результаті вивчення цієї дисципліни, необхідні для ефективного управління власним портфелем статків, організації власного бізнесу, стануть в нагоді при виборі напряму подальшої професійної спеціалізації, зокрема, для роботи в банках, небанківських фінансових установах та підприємствах реального сектору економіки.

4. Завдання (навчальні цілі) – полягає у формуванні цілісної системи загальних та фахових компетентностей, зокрема:

загальні компетентності:

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК-1).

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК - 2).

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК-3).

Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово (ЗК-5).

Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК-6).

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-10).

Здатність працювати в команді (ЗК-11).

Навички міжособистісної взаємодії (ЗК-12).

фахові компетентності:

Здатність брати участь у проведенні експериментальних досліджень властивостей фізичної системи, фізичних явищ і процесів (ФК-3).

Здатність брати участь у виготовленні експериментальних зразків, інших об'єктів дослідження, підготовці даних з різних форм економічної діяльності (ФК-4).

Здатність брати участь у розробці засобів фінансового моніторингу (ФК-5).

Здатність брати участь у обробленні та оформленні результатів експерименту (ФК-6).

Здатність до постійного розвитку компетентностей у сфері прикладної фізики, інженерії, економіки та комп'ютерних технологій (ФК-7).

Здатність використовувати методи і засоби теоретичного дослідження та математичного моделювання в професійній діяльності (ФК-9).

Здатність використовувати знання про природу об'єктів у роботах по створенню нових методик розрахунків (ФК-10).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни*
Код	Результат навчання			
1.	Концептуальні знання щодо теоретичних та практичних положень функціонування та розвитку ринку фінансових послуг.	Лекції, семінари, самостійна робота	Тестування, опитування, дискусійне обговорення проблемних питань	15
2.1	Критичне осмислення основних понять, принципів та процесів у сфері надання фінансових послуг.	семінари, самостійна робота	Тестування, опитування, розв'язування задач, дискусія, модульна контрольна робота, підсумкова контрольна робота	15
2.2	Оцінювати показники розвитку ринку фінансових послуг, аналізувати ринок фінансових послуг у розрізі окремих видів фінансових послуг.		Тестування, модульна контрольна робота, підсумкова контрольна робота, опитування	20
2.3	Використовувати законодавчі та нормативні документи з питань організації надання різних видів фінансових послуг.		Розв'язування задач, підсумкова контрольна робота, модульна контрольна робота	15
3.1	Вироблення у студентів практичних навичок донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду у сфері надання різноманітних фінансових послуг	семінари, лекції	Дискусія, опитування, розв'язування задач	10
3.2	Вироблення у студентів практичних навичок з роботи у групі, координації діяльності, висунення та захисту власних ідей	семінари, самостійна робота	Розв'язування задач, дискусія, опитування	15
4	Формування суджень та здатність на їх основі приймати відповідні рішення щодо ринку фінансових послуг	семінари, самостійна робота	Дискусія, підсумкова контрольна робота, модульна контрольна робота	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код)	1	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4
Результати навчання							
ПРН-1. Знати і розуміти сучасну фізику на рівні, достатньому для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем прикладної фізики, прикладної економіки.	+	+	+	+			
ПРН-7. Застосовувати фізичні, математичні та комп'ютерні моделі для дослідження фізичних явищ, економічних процесів, розробки приладів і наукоємних технологій					+	+	+

7. Схема формування оцінки

7.1.Форми оцінювання студентів: (макс. балів 60 / мінім. балів 36)

1. Усне опитування, дискусія (РН 1;3.1-3.2;4) – 10 балів / 6 балів;
2. Розв'язування задач (РН 2.1-2.2) – 10 балів / 6 балів;
- 3.Тестування (РН 1) – 10 балів / 6 балів;
4. Модульна контрольна робота (2 МКР, по 10 балів макс. кожна) (РН 1; 2.1;3.1;4) – 20 балів / 12 балів;
5. Самостійна робота (РН 1;2.1;3.2;4) – 10 балів / 6 балів.

- підсумкове оцінювання у формі іспиту

Студент не допускається до складання іспиту, якщо протягом семестру отримав менше, ніж 36 балів. Якщо оцінка студента на іспиті є нижчою від мінімального порогового рівня (24 бала), то бали за іспит не додаються до семестрової оцінки (вважаються рівними нулю), а підсумкова оцінка із дисципліни є незадовільною.

На іспит виноситься 4 блока завдань:

- 1 блок – теоретичне та творче питання;
- 2 блок – категорії;
- 3 блок – тестові завдання;
- 4 блок – розрахункові задачі.

	Семестрова кількість балів	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2 Організація оцінювання:

Самостійна робота студента полягає в опрацюванні нормативно – законодавчих актів та звітів про оцінку суб'єктів господарювання, а також у вирішенні задач за відповідними варіантами. Самостійною роботою передбачено 4 варіанта по 4 комплексні задачі в кожному варіанті; вірне розв'язування кожної задачі оцінюється максимум у 10 балів. Виконана самостійна робота надсилається викладачу не пізніше, ніж за 5 днів до початку сесії. Результати виконання самостійної роботи, типові помилки обговорюються на першому семінарі під час сесії.

* У випадку виникнення додаткових питань та складних ситуацій під час навчального процесу, їх вирішення здійснюється з посиланням на засади Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Тематичний план занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
1	Поняття та особливості функціонування ринку фінансових послуг	4	2	10
2	Система регулювання діяльності учасників ринку фінансових послуг	2	2	10
3	Фінансова інклюзія та захист прав учасників ринку фінансових послуг	2	2	10
4	Фінансові послуги на грошовому ринку	2	2	10
5	Фінансові послуги на валютному ринку	2	2	20
	Модульна контрольна робота		2	
7	Кредитні послуги на фінансових ринках	2	2	10
8	Посередники кредитного ринку	2	2	10
9	Фондовий ринок, його інструменти	2	2	10
10	Фінансові послуги посередників на фондовому ринку	2	2	19
ВСЬОГО		20	20	109

Всього – 150 год.

- лекцій – 20 год.
- семінари – 20 год.
- консультації - 1 год.
- самостійна робота – 109 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Управління фінансовими ризиками: навчальний посібник / Р.В. Пікус, Н.В. Приказюк. Київ : Знання, 2010. 598 с.
2. Ринок фінансових послуг: підручник / Приказюк Н.В., Лютий І.О., Пікус Р.В., Рожко О.Д. та ін.; за ред. Н.В. Приказюк: Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2019. 757 с.
3. Страхові послуги: підручник. У 2 част. Ч.1-Ч.2 / за ред. В.Д. Базилевича. Київ: Логос, 2014. 496 с.
4. Приказюк Н.В. Менеджмент у страхових компаніях: лабораторний практикум / Н.В. Приказюк. Київ: ЦП «Компринт», 2015. 247 с.
5. Управління банківськими ризиками: підручник / Л. О. Примостка, І. В. Краснова, В. В. Лавренюк та ін. Київ : КНЕУ, 2018. 535 с.
6. Фондовий ринок : Підручник : у 2 кн. Кн. 2 / В.Д.Базилевич, В.М. Шелудько, В.В. Вірченко та ін. ; за ред. В.Д.Базилевича; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: Знання, 2016. 686 с.

Додаткові:

7. Андрійчук В. Г. Менеджмент: Прийняття рішень і ризик: Навч. посіб. / В.Г. Андрійчук // — К: КНЕУ, 2018. — 316 с.
8. Василенко В. А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник / В.А. Василенко // — К.: ЦУЛ, 2017. — 420 с.
9. Деева Н.М. Фінансовий аналіз: навч. посібник /Н.М. Деева, О.І. Дедіков. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 328с.
10. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз : підручник / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна.– К.: Центр учбової літератури, 2018 – 392 с.
11. Гранатуров В. М. Ризики підприємницької діяльності: Проблеми аналізу./ В.М. Гранатуров, О.Б. Шевчук //— К.: Зв'язок, 2015. — 152 с.
12. Вітлінський В.В. Економічний ризик: ігрові моделі: Навч. посіб. / В. В. Вітлінський, П. І. Верченко // — К.: КНЕУ, 2012. — 446 с.
13. Івченко І. Ю. Економічні ризики: Навч. посіб. / І.Ю.Івченко // — К.: ЦУЛ, 2014. 304 с.
14. Кігель, В. Р. Математичні методи прийняття рішень у ефективному підприємстві: Монографія / В.Р.Кігель // — К: ІЕУГП, 2017. — 269 с.

Інтернет-ресурси:

- 1) Сайт Національного банку України - <http://www.bank.gov.ua/>.
- 2) Сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку - <http://www.nssmc.gov.ua/>.
- 3) Сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу (УАІБ) - <http://www.uaib.com.ua>.
- 4) Сайт Міжнародного валютного фонду - <https://www.imf.org/en/Home>
- 5) Сайт Ради з фінансової стабільності - <https://www.fsb.org/>